

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Normeringslov for Finansaaret 1927—28.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 4305; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 2356).

Sagen sattes til Forhandling.

Ingen bad om Ordet.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Hagbart Berg: Jeg skal tillade mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til Lønningsudvalget.

Uden Forhandling eller Afstemning
vedtoges dette Forslag.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Statens Tjenestemænd.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3889; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 2339).

Sagen sattes til Forhandling.

Hagbart Berg: De Lønningsforslag, vi nu skal til at behandle, og hvoraf det foreliggende er det første, maa ses som et Led, et meget betydningsfuldt Led, i Venstres, i Regeringens samlede Politik, den Politik, der gaar ud paa, at Parikronen maa respekteres i den offentlige Husholdning. Vi ser saaledes paa det fra Venstres Side, at vi ikke fortsat kan have et Pristal for Skatter og Kontingenter paa 253, naar Pristallet i øvrigt er 181, og vi mener ej heller, at vi paa en Række Omraader kan fortsætte med Takster af den Højde, vi har nu, Takster, der i alt Fald paa visse Omraader indenfor Statsbanerne ligger 150 pCt. over, hvad de var før Krigen.

Forholdet er da det, at vi ikke kan komme udenom Lønningerne, hverken i Stat eller i Kommune, naar vi skal have de offentlige Udgifter ned. Vi har for Resten i den sidste Tid set visse Foreteelser ogsaa her i Hovedstaden, hvoraf man vil forstaa, at der er Grænser for den Højde, man kan

holde et Lønningsbudget oppe paa. Det er nu oplyst, at Statens Lønningsudgifter, naar vi tager alt med, i Øjeblikket er 249 Mill. Kr., men de øver dog ikke direkte et Tryk af det Omfang paa Statsbudgettet, idet, som bekendt, et meget betragteligt Beløb heraf angaar Statsvirksomhederne, hvor Lønningerne modsvares af Indtægter. Men naar Forholdet er det, at vi maa gaa til en Nedsættelse af Taksterne, er det klart, at der er en vis Sammenhæng mellem Lønningerne og Taksterne, og derfor øver ogsaa denne Lønningsudgift vedrørende Statsvirksomhederne indirekte sit Tryk paa Budgettet.

Man har nu baade fra politisk Side — vel stærkest fra socialdemokratisk, men ogsaa fra andre Partiers Side — og fra Tjenestemandorganisationernes Side rejst det Spørgsmaal, om Lovgivningsmagten er berettiget — ikke juridisk, men moralsk berettiget — til i det hele taget at nedskære Lønningerne paa det nuværende Tidspunkt. Det siges da, at Lovgivningsmagten er moralsk forpligtet til ikke at røre ved Lønningerne før 1. April 1928, og man henholder sig til, at den forrige Regering lavede en Overenskomst med Tjenestemændene vedrørende Konjunkturtillæget, en Overenskomst, der i det væsentlige ved den senere Lov om Konjunkturtillæget blev godkendt af Rigsdagen, af tre Partier her. Nu har den højtærede Finansminister ved Forelæggelsen peget paa det ganske selvfølgelige, at vi kun har to Ting, der lovgiver, Folketing og Landsting, og at vi ikke kan have en tredje Faktor, en Faktor udenfor Rigsdagen, der har en sideberettiget Stilling overfor de to Ting, vi har i Henhold til Forfatningen. Naturligvis er det rigtigt, at Lovgivningsmagten, Kongemagten for sin Part og Regeringen og de to Ting for deres Part, maa være suveræne med Hensyn til Lovgivningen, men man kan meget vel, naar dette er sagt, ogsaa stille Spørgsmaalet om den moralske Ret op. Vi ved jo, at ude i Livet er det mange Gange saadan, at man siger: Den Mand fik juridisk Ret, men det var virkelig den anden Part, der havde moralsk Ret, og jeg vil for mit Vedkommende aldeles ikke underkende Betydningen af, hvad der staar som moralsk Ret for Befolkningen i al Almindelighed.

Det Spørgsmaal, vi da her maa komme ind paa, er det: Hvilken Betydning kan vi og skal vi lægge i den Forhandlingsret, der lovmæssigt er tildelt Tjenestemandorganisationerne? Og her ser vi, at der er en meget stor Afstand mellem, hvad man fra Tjenestemændenes Organisationers Side